

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пом.
Конто почт. шваб. 504-080.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 3-90 зм.
Чвертьрічно 10-00
Піврічно 20-00
Річно 40-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословаччині 30 ч. н.
— в усіх прочих краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друківня: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

До відома передплатників Бібліотеки „Діло“.

Цими днями вносимо всім тим, що оголо-
шили про передплату в Бібліотеки „Діло“,
1-й том тої Бібліотеки, а саме збірку новель Ула-
ди Савчука в. н. „Віднайдений рай“. Для непе-
редплатників книжка ця коштуватиме 2 зол. У
першій половині цього місяця вийде друга том бі-
бліотеки, білостої ілюстрований репортаж Софії
Вілюмської: „З країни олії й рибу“. У травні
вийдуть передплатники бібліотеки два перекла-
ди тої ж Софії Вілюмської: „З країни олії й рибу“ та „З
країни риби й олії“. У травні вийдуть передплатники бібліотеки два перекла-
ди тої ж Софії Вілюмської: „З країни олії й рибу“ та „З
країни риби й олії“.

Ціла бібліотека матиме дві різні обертки:
одну для творів оригінальних, другу для пере-
кладних, зроблених нашим відомим мистецтвом-
графом П. Ковчуком. Крім цього кожна обертка бу-
де в іншому кольорі. Таким чином читачі Бібліо-
теки „Діло“ дістануть не тільки добру літературу,
але й у відповідному мистецтві оформленні.
Сподіємось, що Бібліотека „Діло“ знайде ба-
гато прихильників серед нашого громадянства і
число її передплатників буде зростати постійно.

Добрий інтерес, коли повний черес!
Щоб мати повний черес, складайте свої
ощадності в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Куди прямує Гітлер?

Трівожні відгуки німецьких виборів у Франції.

Львів, 1. квітня 1936.

Що вислід німецьких виборів можна було за-
далегід передбачити — це стверджує вся за-
кордонна преса; тим більше звертає на себе ува-
гу здезерування, яке виявляють деякі францу-
ські та англійські щоденники, подаючи „занадто
передбачені“ виследи голосування. „Таймс“ на-
даремне потішається, що вибори були пере-
ведені під сильною пресією — все одно він ствер-
джує, що після недільної перемоги Гітлер буде
ще більше неуступчивий у переговорах над лі-
квідацією львівської справи. Значить без
огляду на те, який був психічний настрій 45-ох
мільйонів німців, що в неділю йшли до виборчих
урн, чи вів їх туди ситуація чи страх вони
створять дисципліновану армію, що збитою
лавою йде за своїм провідником.

Та чи справді лише під терором 98,79% го-
лосуючих залишилися за Гітлером? „Перемога
Гітлера — стверджує у телеграфічному звідо-
дженні берлінській кореспонденції „Газети Поль-
ської“ — не треба висновувати ніяких пресів
ми ані штучками, лише німецьким характером,
що є запереченням всього індивідуалізму. З
другої сторони Гітлер зумів так сильно, як ні-
хто перед ним, розпалити патріотизм, націона-
льну гордість та віру у внутрішні сили Німеч-
чини. Голосуючи за Гітлером, громадяни Ні-
меччини дали Гітлерові вірну руку на най-
ближчі дні“.

Справді недільні вибори дали Гітлерові ве-
ликий капітал довіри, але заразом надожили на
нього чималі зобов'язання та визначили напрям-
ку його дальшої закордонної політики. Якщо
Гітлер справді мав би всім вірну руку в закор-
донній політиці, то закордон не мав би ще по-
важної причини до неспокою. До цього часу
Гітлер дав себе пізнати як рішучий, але зрівно-
важений політик, тому слід припускати, що без
поважної причини він не втягав би у воєнну
авантюру своєї держави. Однак безперечно кан-
цлер мусить також рахуватися з деякими внут-
рішніми силами, менш зрівноваженими, більш
емоціональними. Диктатор мусить безупинно
дбати про те, щоб підсилювати у масах довіру
та привязаність до своєї особи й до своєї полі-
тики. З другого боку — Гітлерові легше це при-
ходиться, ніж якомусьбудь іншому диктато-
рові.

Бо Гітлер дістав в руки і втримує владу то-
му, що екавав своїй нації найбільш радикаль-
ний та прямий шлях до відбудови німецької ім-
перії у давній величч, та ще й з місястичним
напрямами, яких вона досі не мала. Передви-
борчі гасла Гітлера не були пустою демагогією;
дотеперішня політика нового канцлера заспо-
коювала патріотизм його прихильників, виби-
вала зброю з рук його ворогів. Відвізання
Сарцини, виступ з Ліги Націй, привертання мо-
гутньої кадрової армії, відбудова воєнного ле-
тунства, морський договір з Англією, реміліта-
ризація Надрей, — ось етапи політики, що
привернула Німеччині повну суверенність. А по-
руч із цим: повна уніфікація державного у-
строю Німеччини (річ, якої не вдалося пере-
вести навіть Бісмаркові!) та повна уніфікація ві-
снкової психіки, з ліквідацією всяких сепарат-

Перед японською збройною інтервенцією в Китаю?

ПЕКИН, 1. 4. ПАТ. 2-тисячний комуністичний
відділ вдерся до провінції Гопей і є на 140 км.
від Тіен-Тіну. Японські військові круги сильно
запозиті — заявляють, що рішені боронити
автономного уряду провінції Гопей та Гагар.

ПЕКИН, 1. 4. ПАТ. Згідно з вістками, що над-
ходять із провінції Шансі, урядові війська тієї
провінції стають поміж панями подорожження. Во-
ни організували охорону червоних.

Японський натиск, який має на меті висилку
японських військ в глибину Гопей й Шансі (хоч
китайська влада цьому протиставляється)
і китайській прихильній опіні викликав успоко-
єння.

ЯПОНСЬКА ІНВАЗІЯ НА МОНГОЛІЮ.

МОСКВА, 1. 4. ПАТ. ТАСС подає: Дня 31.
березня заатакував японсько-маньчжурський від-
діл на кількадесяти автах, при співробітництві одної
дівчини, танків, паничирів авт і літаків монголь-
ську прикордонну сторожу в Аидольон і за-
вів ту місцевість, опісля пішов 45 км. вглиб
Монголії.

Монгольські війська дістали підмогу і при-
кусили японсько-маньчжурський відділ до відво-
ду.

Після того японці дістали дальшу підмогу
і повторили наступ. Бої тривають.
ЯПОНЦІ ПРО МОНГОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬ-
КИЙ ПАКТ.

ТОКІО, 1. 4. ПАТ. Представник міністерства
закорд. справ заявив закордонним кореспонден-
там: „Годі уявити собі, щоб японські війська са-
мовільно вдерлися на чужу територію, крім їх
до того не спровокували, аби як щоб вони не ма-
ли інших спеціальних причин“.

Колиб японці були справді напад на монголь-
ську територію, СССР був би дав зовнішній Мон-
голі військову поміч, бо з зв'язаний з нею пак-
том взаємної помічі. Коли бачили, що цього не
зробили, є це ще один доказ, що чутки про япон-
ську інвазію неправдиві. Японці дуже зацікавле-
ні характером монгольсько-російських взаємин,
зокрема — чи монгольсько-російський пакт вза-
ємної підмоги ділає автоматично, чи обимає
якісь спеціальні застереження.

АТЕНТАТ.

ШАНГАЙ, 1. 4. ПАТ. Як подають японські
джерела, невідомий неспасник убив вчорашньої
ночі губернатора провінції Шантунг.

Рібентроп привіз до Лондону німецькі пропозиції, яких зміст держать у строгій тайні.

БЕРЛІН, 1. 4. ПАТ. В год. 17-й вийшов Рі-
бентроп літом з летувського авіадану у Тем-
завілі; він дав німецьку відповідь. Кажуть,
що після побачень з прем. Болдуїном та мін. Де-
ла впровадить Рібентроп деякі зміни в німець-
ку політику, зокрема стосно справи укріплення На-
дрей. Як твердять німецькі записки Німеччина не
думе творити ліній фортифікацій, подібної до
французької лінії Макіно, бо в добі летувства
линій укріплення без значіння. Виходилоб, що
Німеччина зовсім не думає укріплювати Надрей.
ЛОНДОН, 1. 4. ПАТ. Німецька делегація
привіз до Лондону і увійшла негайно в кон-
такт з міністерством закордонних справ. Незаба-
ром Діксон заявив, що зустріч Рібентрона з Де-

ном відложена до сьогоднішнього ранку.

Райтор подає, що Рібентроп привіз зі собою
пропозиції на перехідний час, змисл яких усе
переговорити в ширшому розмірі над внесем Гіт-
лера в справі безпеки на заході Європи.

ЛОНДОН, 1. 4. ПАТ. Англійські щоденники
не подають адогавів, що відповіла Німеччина. Ві-
домо лиш те, що нота має 3 тисячі слів, та що не
зачинає дверей до дальшої дискусії.

Деякі щоденники нотують поголоску, що у
відповіді Гітлера має бути пропозиція військового
розуму по обох боках границі.

Німецьку відповідь проголосять сьогодні по-
полудні в Берліні й Лондоні одночасно.

НАСТУП КОМІНТЕРНУ.

МАДРИД, 1. 4. ПАТ. Комуністична партія
Іспанії має тепер майже 60.000 діяльних членів.
Франц. партія „Мундо Оберо“ закликає до зоргані-
зації „робітничо-селянського революційного
фронту“ згідно з директивами Дімітрова та резо-
люцією 7. конгресу комінтерну. Активіють кому-
ністичні кола політичні кола.

БЕРН, 1. 4. ПАТ. Швейцарська влада висла-
ла злочинців, що прибули до Швейцарії

недогодливо й там займалися комуністичною про-
пагандою; розкидали летючки, намагалися пере-
пачкувати їх до суміжних країв.

ГАВАНА, 1. 4. ПАТ. Кубанський уряд видав
висновок постанов, щоб скріпити службу безпеки
з огляду на скріплену комуністичну пропаганду.
Відтепер на випадок якихнебудь заворушень
жандармерія, військо та марінаря мають співді-
лати з поліцією.

Реформа бельгійської армії.

БРІССЕЛЬ, 1. 4. ПАТ. Комісія народньої обо-
рони прийняла проект військової реформи, що
зробить дотеперішній часовий стан армії
(17.000) та залишає урядові усталення щорічного

воєнного контингенту. Соціалісти (що перед ремілітариза-
цією Надрей рішуче протиставили збільшенню
армії) здержалися від дискусії. В п'ятницю парла-
мент розглядатиме проект військової реформи.

П р и с и л а й т е п е р е д п л а т и !

Хто хоче побажати з Воскресенням Христовим

своїм найближчим, нехай це зробить за посередництвом нашого щоденника „Діло“. Побажання помістимо у святочному числі. Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотиків. Зголошення приймаємо до 9. квітня ц. р.

Курс рідношкільних провідників

від 10. до 20. травня ц. р.

Щоб повчити рідношкільних провідників, як вести освітньо-виховні справи з особливою увагою до праці в дорослості Р. Ш. на підставі статуту і привілля Рідної Школи, відповідно до постанов обов'язуючих законів — улаштує для них Головна Управа Рідної Школи 10-денний курс у Львові (від 10. до 20. травня ц. р. включно). В курсі візьмуть участь тільки члени Рідної Школи, кандидати на повітових рідношкільних провідників обов'язково, а можуть взяти участь також кандидати на місцевих рідношкільних провідників.

Зголошення на курс статі тільки за посередництвом приналежного Повітового Союзу

Кружків (Повітового Кружка) РШ до Головної Управи Рідної Школи у Львові, вул. Станіславський ч. 46, найдавши до 25. квітня ц. р. Головна Управа РШ своєчасно повідомить інтересованих, чи кандидат (кандидатка) прийнят на курс.

Коштів курсу: 2 зол. вписового на адміністративні видатки і крім того кошти подорожні в удержання у Львові. Головна Управа РШ плати про дешеві нічліги і дешевий адорований харч.

Ближчі подробиці подасть Головна Управа РШ до відома на письмі Повітовим Союзам Кружків (Повітовим Кружкам) Рідної Школи і вголошенням та прийняти на курс кандидатом і кандидаткам. Головна Управа Рідної Школи.

Нові саботажі в совітських колхозах.

„Герад Трибюн“ приносить довшу кореспонденцію з Москви про нові випадки саботажів в совітських колективах. Тепер опір звернувся проти великої продукції молока расовими коровами. У колхозі Сталін недалеко Нижнього Тагілу була корова Емма, що давала 5.000 літрів молока річно. Хтось так її підгодував цукрами і відпадкою заліза, що вона згинула. Другий подібний випадок трапився в колхозі Красное Поліє в околиці Ярославля. Там жила корова, про яку навіть Сталін згадував у своїй промові, що вона дає 5.500 літрів молока в рік. Ця корова згинула в такий самий спосіб. Уряд думає, що це є по-

ний опір селян проти стахановщини. Дівчина, що доїла корову в Нижнім повідомляла владу, що недавно двох людей вогоржило, що корова згинула. Їх арештовано. Друга корова згинула самі годі, коли дівчина виїхала в Москву, щоб дати нагороду від Сталіна за зразкову працю.

Хоча Совіти роблять усі зусилля, щоб довести до передової видатності в продукції молока, то статистика показує, що далеко ще до цього. В 1916 р. було 59 мільонів коров, в 1933 р. було 38 мільонів коров, бо тоді найбільше селяни різали худобу, а в 1935 р. зросло це число до 49 мільонів штук молочної худоби.

Німецькі жида не мають надії.

Доля жидів у Німеччині запечатана — так думає Карл Австрій, президент Американ Джойнт Дистрибушен Каміті. Тому цей комітет хоче як найскорше визволити всіх жидів з Німеччини і розпочинає кампанію за зібрання п'ятнадцяти мільйонів дол. із самого Нью Йорку. З цією Америки має прийти на цю ціль 3 і пів мільйона доларів, а англійські жида мають скласти 5 мільйонів. Всі зборки мають бути переведені впродовж 8 тижнів через різні підкомітети й товариства. Австрій думає, що не буде важко перевести збірку в Америці на цей рік, але передбачує, що більше треба буде гроша на 1937 р. Комітет має на цілі

перевозити жидів до Палестини насамперед з Німеччини, а потім із усіх інших країн. Завдяки вивідку, комітет мусить приспособити виступи цих доповідних відносин. Діти у шкільному віці не рестають ходити до німецьких шкіл уже з дня 1. квітня, а зате будуть мати окремі жидівські школи. Джойнт Дистрибушен Каміті підкапує теж жидами з Польщі, Румунії та з інших східноєвропейських країн. Совітська Росія співпрацює з комітетом і більше ніж 250.000 жидів поселили совітський уряд на землях Криму й України з так званім Агро-Джойнт проектом, де нахотіли більше ніж 3 мільйони акрів землі.

Кілька уваг до споминів С. Северини за океаном.

Хто читав спомини С. Северини (ч. 38. до 47. „Діло“ з 1936. р.) з її побуту за океаном, мусить подивитися чудову форму і гарний стиль, яким Шан. Авторка так гарно амалює свій побут між земляками в Америці. Мусимо признати, що С. Северина вперта ідеалістка і тому всі і всіх передставляє з ідеалістичного боку. Однак треба теж признати, що спомини не можуть бути інакше, бо С. Северина була тут як гостя і як а гостю в селі поводитися. Тому не від речі буде загадати, що С. Северина як гостя з рідного краю мала нагоду перебувати поміж виднішими українцями й поміж такими, які під оглядом матеріальним стоять дещо краще. Та не мала вона спромоги ані навіть часу бачити привидно дво життя українців в Америці.

Не є моєю інтенцією описувати правдиве життя українських мас, як також не мала такої інтенції і С. Северина. Пишу цих кілька скромних рядків тому і виключно в тій цілі, щоб нешпересічний читач у старім краю не думав, що Америка — це рай, бо — як каже Т. Шевченко — „дема раю на тім світі, куди що на небі“. Неодні, маючи рідно в Америці, може бути й огірчений до деякої міри, читаючи спомини за океаном. Бо чому ж його рідня, живучи в тім казочнім краю, не підмагає його матеріально хоч би в часі великої господарської скрути в Польщі? Відака не знає, що може його рідня а 5 осіб живе за 8 дол. і 20 центів на тиждень тоді, коли скромне життя 5-ох осіб коштує тут коло 30 дол. у тиждень в нормальних часах. Правда, є тут наші земляки, що мають свої авта: та скільки їх в по-

рівнянні з тими, що живуть з дня на день, аби і години на годину?

Дуже гарно представляє С. Северина українську молодь в Америці, але не забуваймо, що авторка пише лише про малу горстку тої молоді, яка студіює в університетах. А що можна сказати про далеко більшу частину тої молоді? Де вона? На жаль, велика частина з неї пропадає на час цілковито, бо заамериканізована, а багато з неї і не знає, хто вона. В тут українські вечірні народні школи, та у них праця дуже тяжка і не дуже успішна; нема де правди діти, молодь ходить до тої школи за малими винагами під примором батьків. А трапляється й таке, що батьки послать дитину до школи тільки в місяць, а вона ледаче чи ту школу бачить... На пишу цього току, щоб ту молодь представити в алім світі; і на пишу цього на підставі поголосок, але на підставі мого власного досвіду, який мала а спробою бути як учителька в такій українській вечірній школі в Нью-Йорку і Брукліні за 5 років своєї праці.

Усього правдивого життя наших земляків в Америці я не беруся тут описувати, а скажу коротко, що описати і представити все в правдивій світлі може лише той, хто живе з тими масами і зі своїм і переживав з ними хвилини щастя і радості, як також хвилини смутку і горя. Я не скажу дещо про життя наших жінок, особливо тих, які цілими ночами працюють про хліб і бюрових будинків-хмародерів. Нерідко дитини мали діти дома, часто й без опіки. Я скачула, як одна з наших жінок описувала, що по-

но-льокальних патріотизмів, — перетворення німців у справді одну велику свідому націю!

Ясно, що на останньому етапі — справі Надрені і Льокарна — триумфальний похід третьої імперії не може спинитися, бо така зупинка була б початком відвороту. Пояснення перемоги динамічне — це не пасивний спочинок на лаврах, а постійний поступ. Громадянин третьої імперії, від кількох днів постійно підбадьорюваний перемогамі заломився би психічно з хвилиною, колиб його обожаний канцлер не міг йому дати далі цього цинного наркотику. І ось вирінає питання, яке хвилює Європу: чи зможе Гітлер заспокоїти націоналістичний розмах німецьких мас у теперішніх границях держави? Правда, у початках своєї влади, як лише замешкав у канцлерській палаті на Вільгельмштрассе, Гітлер мусів вести дуже помірковану зовнішню політику. З огляду на вороже становище закордону, що грозив Німеччині повною ізоляцією, виладовування боевої енергії німецького народу на жидях було менш небезпечне, ніж виладовування її на державних сусідах. Однак тепер закордонно-політичний терен, здається, таки більш актуальний, ніж чийсьбудь внутрішній, тим більше, що радикальне форсування соціальних реформ неможливе при теперішньому торговельному білансі Німеччини. Так само вигасає боротьба з католицизмом, яка — ведена далі з таким розмахом — моглаб грозити і зовнішніми клопотами і порушенням національної єдності.

І тому панічно настроєна французька преса лякається, що ось-ось прийде черга на територіальну експансію Німеччини. Паризький „Евр“ подає, будучи у дипломатичних кругах Берліна сподіюється, що Гітлер буде старатися підтримати теперішній корисний настрій своїх громадян якимось енергійним жестом у напрямі англосос, інші французькі часописи непокоїться долею Данії та Кляйпеди.

Ці можливі напрямки німецької експансії видаються мало імовірні. Ремілітаризуючи Надренію, Німеччина мавбути виступала у тихому порозумінні з Італією, зрештою так чи інакше не відважиться би наразити собі й у теперішній поважній ситуації. Австрія — зокрема після останніх римських доповнюючих пактів — стала домоною виключних впливів Італії; тому посягаючи по неї, Німеччина відбудувала фронт Стреси у всій його величч. Данція надто дрібний, щоб через нього посваритися з Польщею, тим більше, що чейже нинішній „суверенний“ Данція — і так націонал-соціалістичний. Чи прийде черга на Східну Європу? А може на конкретизацію колоніальних ревіндикацій?

Годі губитися у здогадах. Вистане ствердити факти. Поставив німецької нації, що негайно після ремілітаризації Надренію станула суцільно за Гітлером, утруднила Франції ліквідацію рейнського конфлікту відносно з первісним її задумом та поставила Європу перед іншими труднощами, які прийдуть на чергу дня скорше чи пізніше: Іх не владать оминати, бо вони природні, — бо неприродні постанови версайського договору, неприродний стан стисненої німецької нації, позбавленої сирітців і колоніальних можливостей, — неприродний стан Австрії, — неприродний стан нинішнього Сходу Європи. (гал.)

СУТИЧКИ СТУДЕНТІВ З ПОЛІЦІЄЮ

ПЕКІН, 1. 4. ПАТ. Між поліцією і студентами дійшло до сутички. Студенти демонстрували тому, що один арештований студент помер у в'язниці. Підчас сутички 10 студентів ранили, 50 арештували.

КОМУНІСТИЧНА ПРОПАГАНДА МІЖ УЧЕНИКАМИ.

БУДАПЕШТ. 1. 4. ПАТ. В кількох середніх школах поліція викрила комуністичну пропаганду. Керманічем цілої школи був Сігері, студент торговельної академії. Влада веде слідство проти 34 осіб, між якими є 30 малолітніх.

Вмиваючись
дбай
про красу
своїї церкви

Вже від віків жінки знають, що масляниновий олівок має незрівняні косметичні прикмети, 20.000 спеціалістів косметики поручає вживати цей олівок як щоденний косметичний засіб. Мало Пальмових виробляють виключно на півдні

мових і масляних олія-
ках. Випилюючи, дбай та-
ким робом за красу своєї
пери. Дити дивно масуї ті-
ло багатою піною мила
Пальмовий. Лице плечане
милом Пальмовий не має
аморіток і завіди є глад-
ке, молоді і гарні

Цілий світ подивляє цю „дівочу церу Пальмолів”

Велику кількість шкоти-
лого маслинного олівку
зуживають до впробу кож-
ного кусника мила Пальм-
олі, яке, коли його все
зживаємо дає молодість,
свіжу перу
і пролу

дос на дві зміни (роботу за дві, одну по другій), і приходить додому зовсім тримаючись на ногах. А жінка чекать малі діти і знову праця домашнього характеру. А таких жмень у Нью Йорку в мільйоні багато. Ось переважно ті „бачи“, що в не-
дільно заповнюють наші церкви, віддають виста-
ви, ходять на веродні сьвята і складають жертви на веродні цілі. Незавидна їх доля. Очевидно, С.
Сенісана того не бачила, бо її не вогля бачити.
Дружого вола прихили до Америки, маючи перед
собою певні іншу ціль.

Тут треба ще згадати дещо про мистецтво, бо
була головна ціль приїзду С. Северина до А-
мерики. Мало врання, що С. Северин просто
набачив у своїх вишивках і зовсім природно,
якби, щоб усі інші обожали ці високо мис-
тецькі твори. Правда, не було одної душі, яка їх
не подивлялась і яка не застановилась би яким му-
статком передо відомою з тих вишивок чи
з інших костюмів. Щоб казати про високо-
мистецьких американців, з якими С. Северин ма-
в нагоду зустрітись? Запромічу тут, що лише
висококultureнні американці цікавилися і ви-
соко цінять мистецтво. Пересічні американці дуже
реальні і практичні. А світ мистецький сміх: умі-
ють задоволати і з 5- та 10-центових вранців.
Він все прихвалює, скажуть, що чудове („бю-
тифі“), запам'ятав дуже прихильну рецензію і на-
вчав писати. Хто думав би про практичний біз-
нес, дуже зацікавився з своїх сподіваних.

Щоб те, що тут пишу, не виглядало на не-
раду, подаю кілька фактів, ближче мені ана-
ліз. В 1924. р. перебувала тут артистка-малю-
вальниця М. Дольницька. Людина молода, енергійна і
краса талановита. Вмала творити і працювати.
Але терез її праці був доволі малий між своїми,
імаючи загалу в американський мистецький
світ. Мала навіть виставу своїх образів побіч
американських та інших малюнків. І що сказати,
оросі земляки? Ця молода й талановита людина
і могла буквально запрацювати на свій скром-
ний прожиток. Очевидно, що знеохочена, верну-
вшись між своїх, а небавом виїхала до Відня, де
була учителькою в малювальній школі.

Другий приклад: Літа цілі перебуває тут багачею п. Авраменко. Літа цілі працює над українським танком, об'їздив з ним цілу Америку, а разом з ним і проф. Кошиць зі своїм немаленьким хором. Мали виступи в найбільших містах і найкращих оперних салях, американські листи писали рецензії, як мило, п. Авраменко не саміш цастя дистанція з українським танком Білого Дому у Вашингтоні на сам Великий і танцювати перед самим папером Рузвельта. І ми думали, що людина для українськими танками і танку чудовими костюмами заворує весь український світ. А який вислід? Не зв'язано і ті всі виступи, на величезну працю і поміч української еміграції, п. Авраменко як на злетку, так і тепер мусить числити виключно свою громадянство.

Ще інший факт: Кілька літ тому прибув зі ста-
то краю до Америки з гуцульськими виробами
Мерц. Якібик. Хтож не знає тих чудових гу-
цульських виробів? Вони такі розкішні, як алача
того гуцула із повісті Самчука. Найменші з
їх: ручки до писання, цигарниці, калемарі
істотно відрізняються від себе, немов мрієш про вершини
тих дивних Карпат. І подивімся знову, який
слід? П. Якібик, хоч аскетично скромний у
їх виюгах, не міг утриматись тут і по виставі
Шинкаго виїхав до рідного краю. Вислід того та-
кий: де ми не будемо і що ми не робили, мусимо
виступити виключно на своїй алачній силі.

Все, що тут створено чи ще твориться, є ви-
ніслом людських зусиль і посвяти одиниць. Де-
які не то що не мають ніякого признання, не
мають взаг про визнання, а їх при найменшій
спробі "репрезентувати" суспільності викликають
булі. І це найважливіший різни. громадських

діячів тут, на чужині. І. Франко, видно, добре знав душу свого народу, коли бажав йому, щоб з горя й голоду не втікали від нього його найкращі сини... Так менш-більше предоставляється другий бік українського життя в Америці.

Коли йде нам про пропаганду, то це знов інше діло. Треба нам освідомити собі, що пропаганда вимагає величезних коштів і зусиль. Правду кажучи, в теперішніх тяжких часах годі шукати про це думати, хіба лиш мріяти. Це очевидно, лиш мій особистий погляд. Булоб дуже жордане, колиб американські урядовці писали дещо білше.

про своє життя в кращих годинах. Бо на підставі таких дописів загаль у старім краю має бачити хоч мале поняття про реальне життя своїх братів тут, на окупованом. А це життя деяких з нас дуже-дуже цікаве, особливо в початках.

Коли в своїй донісі я хотіла побудувати дитину чи образила або децю згвалтувала чи представляла не зовсім точно, то на цьому, місці прошу вибачення. Не збрехала я того зі злочину мій на рошину. Все тут я описала може занадто ревно, однак шире.

Mania Liana Demicheli

Брушлин, 16. березня 1936

Італійці заняли султанат Авса,
після походу при 64-степеневій спеці.

ВАРШАВА, 1. 4. ПАТ. Заяттям столиці султанату Авса, Сардо та цілого султанату італійці пересунули західну границю авуської надморської полоси Еритреї 250 км. на захід.

Італійські війська, що заняли Сардо, вирушили з баз в Ассаб і в Беймоль, над Червоним Морем на північ від французької Сомалії. За кілька днів ці відділи перейшли 350 км. Стефані в Римі стверджує, що похід цих італійських відділів не має подібного прецеденту в кожному віковій історії світу. Італійські війська мусіли машерувати в температурі понад 64 степенів горіччя, без води й без харчів.

Заняття Сардо та перехід через пустинню могли відбутися тільки при тісній співпраці з летунством. Італійській колонії товаришила ескадра 25 літаків, що доставляла їй воду і харчі; італійські літаки 97 разів осідали на скалистому, вулканічному терені. Аvas повідомила в Асмари, що італійські летуни розігнали групи абіссинської кінноти, тому італійська армія посувалася вперед, не стрічаючи ніякого опротиву.

полезником на кордоні французької Сомалі
від 1896 р. підлягає Абіссинії. Частина султанату
надається до годівлі та під управу бавовни
підвінникових продуктів.

Стефані рішуче заперечує чутки, буцімто італійці заняли вже Гондар; це завдання належить до спеціальної колюни, що тепер відділяється від Гондара на 50 км.

Стан італійських військ у східній Африці постійно росте. Амас повідомляє, що на обох африканських фронтах є тепер 450.000 білих воїнів з робітниками.

ПЕРШІ ГАЗОВІ МАСКИ В АБІСИНСЬКІЙ АРМІЇ

АДДС-АБЕБА, 1. 4. ПАТ. Абісінські урядові круги висловлюють здивування з приводу виступу Льюарда Сесіля в справі вживання тілійшими трійливих газів. Вістки, що надходять до столиці стверджують, що абісінські війська сильно терплять від італійських газів. Вчор вилася на фронт перший транспорт газових масок, які приготували абісінські жінки.

120 мільйонів недобору в забезпеченні товаристві „Фенікс”

Субвенції для Гаймвери.

ВІДЕНЬ, 31. 3. ПАТ. В чехословацькій філії забезпеченого товариства „Фенікс“ ствердили недобір у резервовій фонді премій, який доходить від 80 до 120 мільонів шилінгів. Чехословацький уряд поробив усі заходи, щоб охоронити інтереси забезпечених власної держави. До Відня приїхали два урядовці чеського міністерства внутрішніх справ на переговори у справі гарантії Австрії щодо покриття згаданого недобору. Одночасно кружляють поголоски про

великі недобори в німецькій філії „Фенікса“ внаслідок трансакацій централі з жидівськими емігрантами, заки вони покинули Німеччину. Тому влада веде з поспіхом слідство. Кружляють по містечку, що цій справі надав розголосу директор „Національного банку“ і колишній міністер скарбу д-р Кінбек, який відіграє в Австрії таку роль, як д-р Шахт у Німеччині. Кажуть, що д-р Кінбек протинився, щоб тво „Фенікс“ субвенціонував до неаполітичну організацію „Гаймвер“.

Шпіонажа та саботажі в ССРСР.

МОСКВА, 1. 4. ПАТ. Як повідомляє ТАСС, перед військовою колегією найвищого суду СРСР на виставі сесії у Новосибірську стануло 8-ох підлітків з Томська під замітом підпільної

та диверсійної діяльності в порозумінню з розвідкою однієї посторонньої держави. 3-ох об'являють віченими засудили на смерть, 5-ох на в'язницю від 3-ох до 10-ти літ.

Канада навіязує торговельні взаємини

3 C.C.C.P.

ОТТАВА, 1. 4. ПАТ. Прем'єр Канади повідомив парламент, що уряд рішився повернути

торговельні взаємини зі ССРСР. Консерватисти
протидіають, між лібералами думки поділені.

Нині у ВЕЛИКІМ ТЕАТРІ одинокий виступ в год. 8. веч.

СЛАВНОГО ТАНКОВОГО АНСАМБЛЮ **ГЕРТРУДИ БОДЕНВІЗЕР**
Величаво програма, під оглядом музичним і танковим.

3 мистецького життя.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ ГРАФІКИ У ФІНЛЯНДІ.

Заходом наших приятелів-фінів, у Гельсінках відбулася вистава сучасної української графіки від 15 лютого — 15 березня ц. р. Вистава відбулася при виставі фінських мистців в одній з краєвих приміщень столичної Фінляндії. Складалася з експонатів приватних українських збірок, де були вибрані зразки української книжкової графіки (окладники, ілюстрації, прикраси), гравюра і такі спеціальні галузі графіки як ескізи, видавничі і фірмові знаки та ін. Кілька мистців репродукували і знімки ілюстрували також стару українську гравюру XVII—XVIII ст. і графіку XIX ст. З огляду на міжнародні відносини і „добросусідські“ взаємини з нашими і фінськими сусідами, українська вистава відбулася без широкого розголосу та реклами. Та при тім значіння і вага її далекосяжні. Фінське громадянство мало змогу ознайомитися з одною з найбільш розвинених галузей українського мистецтва та переконатися про життєвість і швидкий розвиток української культури. Значення мистецтва оцінювали виставу якнайприхильніше та дивувалися такому високому рівневі української книжкової графіки та гравюри.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У БРЮСЕЛІ.

Заходом брюссельської української колонії відбувся дня 25. лютого ц. р. вечір українського мистецтва у Салоні „Інтернаціонал“, де сходяться представники чужинних колоній в Бельгії для зближення і взаємної інформації. Український вечір почався викладом у французькій мові про українську гравюру від початків до наших днів із спеціальною увагою для модерної української гравюри. Виклад ілюструвала спеціально для того укладена фільма при допомозі нового проекційного апарату бельгійського виробу фірми „Сінескоп“.

Далі ділились своїми враженнями з публікою одна молода бельгійка і артистка-маларка Тернер, що побували в Галичині і зокрема в Карпатах в 1933 р. Після того йшла демонстрація українських пісень в відповідних коментарях.

По викладах відбулося прийняття в салоні, де розвішано сім образів арт. Ляври Тернер, а за столами під шклом розміщені вибрані зразки української сучасної гравюри, в його найкращих представниках.

Твори арт.-маларки Л. Тернер походять з часів її перебування в Галичині та тематично зв'язані головню з гуцульським побутом. Деякі з цих творів молодого талановитого артистки, недавно були опубліковані у книжці про її творчість, виданій видавництвом „De la Phalange“.

Вечір українського мистецтва в Брюсселі пройшов з успіхом і залишив на присутніх незатерте, гарне враження.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок 101.

VII. З'їзд Пасічників „Сільського Господаря“ у Львові.

Дня 31. III. ц. р. в салі Т-ва „Зоря“ у Львові відбувся VII. З'їзд Пасічників „Сільського Господаря“. На Збори прибули делегати від багатьох пасічницьких секцій при кружках і філіях „Сільського Господаря“ в краю та пасічники з околиць Львівщини. З'їзд відчинив і провадив сеніор наших пасічників інов. Марцінків Іван зі Скольного. Зі звіту з діяльності Головної Секції Пасічників Т-ва „Сільський Господар“, що його подав секретар Секції, було видно, що українські пасічники з кожним роком краще працюють. Досі в повітах зорганізовано 235 пасічницьких секцій при філіях і кружках „Сільського Господаря“, в яких в понад 5.500 пасічників, що об'єднують понад 5.500 пнів бджіл. Секції на повітах проявляють дуже живу діяльність над поліпшенням вартості праці своїх членів.

По звіті та широкій і діловій дискусії З'їзд ухвалив низку резолюцій, які торкаються багатьох певних потреб сьогодиннього стану українського пасічництва, а саме: 1) про необхідність зорганізувати всіх пасічників при Т-ві „Сільський Господар“; 2) про збут продуктів пасічництва лише через свої кооперативні організації; 3) про встановлення рубрики в бюджеті промислових урядів на медоносні дерева для обса-

дження доріг і неуклятих; 4) про збільшення допомоги дефіцитованим цукром для бджіл та зниження на нього перевозової тарифи; 5) про кредит у Банку Рільнім для торговельних пасічницьких організацій при закупі меду і т. п.

По закінченні З'їзду присутні вирушили до Національного Музею при вул. Мохначського і в його саді засідали в пам'ять свого патрона, світової слави пасічника Петра Прокоповича, що в цьому році припадає 160 літ від його народини, пам'ятну лину. На цьому святі садження лини промовляли: інов. М. Боровський — про виникнення великого Прокоповича і д-р Овєницький, дир. Національного Музею, що у своїй промові мійшим агадав про те, що наші пасічники колись складали посильну ленту зі своїх пісень на церкву і удержували її; нинішні пасічники не повинні забувати про свою культурно-національну твердиню-музей та складати на неї свої ленти. Між пасічниками виринула думка на будуче при посадженні пам'ятній лині поставити ще вулицю Прокоповича, його шерший винахід. На цьому в год. 4-ий З'їзд Пасічників „Сільського Господаря“ і це скромне свято садження пропам'ятної лини закінчилися.

Дивний процес.

ЗА ФАЛЬШУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ, ОШУКАНСТВА І ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО О. У. Н.

В середу 1. квітня ц. р. перед судом присяглих у Львові почався політичний процес проти шістьох молодих українців. Трибуналові проводить радн. Льюкер, виступають судді: Міхале і Капський, підсудних обвинувачує прок. Мінасевич. Підсудних боронять: Тараса Ярослава Гуцалюка — обор. д-р В. Старицький; Олександра Матлу — обор. д-р О. Павлюк; Олександра Грицака — обор. д-р М. Волинин; Володимира Гладкого — обор. д-р С. Шувейч; Володимира Степана Яроша — д-р Теннер (сього оборонця суд призначив підсудному з уряду); і Евгєна Костюка — обор. д-р Ст. Білян.

Розправа почалася щойно в год. 10.45 перед полуднем після вильовування лави присяглих тому, що підсудних Матлу і Грицака не привезли на час до суду з Бригідок. Чотири інші підсудні відповідають з вільної стопи.

Підс. Ярош відповідає по польськи, на коридорі розмовляє теж по польськи, з поліційними агентами. До гімназії не ходив, подобає на ошуканця.

Опісля відчитали акт обвинувачення.

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАННЯ.

На лаві підсудних засіли: 1) 23-літній студент політехніки Тарас Ярослав Гуцалюк, ур. в Буську; 2) 23-літній гімназійний абсолювент Олександр Матла, ур. у Містках; 3) 31-літній Осип Грицак, приватний урядовець, ур. у Стрию; 4) 23-літній студент Володимир Гладкий, ур. у Дрогобичі; 5) 26-літній ритівник Володимир Степан Я-

рош, ур. у Львові і 6) 26-літній студент політехніки Євген Костюк, ур. у Мостах Великих.

Лише перших чотирьох підсудних притягнув прокуратор до відповідальності за приналежність до ОУН (злочин державної зради зі ст. 97 § 1 к. з.). Два останні відповідають за такі злочини, зовсім не політичні провини, як: підроблення документів тожності („доводи особистих“) — провини зі ст. 191 к. з., сфальшування шадичних книжечок П. К. О. дописуючи несплачені ошадності — провини зі ст. 187 к. з., підроблення печатки і датівників П. К. О., маістрату та печаток львівських почтових урядів — провини зі ст. 187 к. з. Крім того прокуратор притягнув до відповідальності підс. Володимира Гладкого за те, що в грудні 1934 р. дав Т. Гуцалюкові 25 друків на документи тожності, себто за допомогу у провині зі ст. 27 і 191 к. з. Вийці підс. Тараса Гуцалюка за те, що передав цих 25 друків документів тожності Євгену Костюкові — отже теж за допомогу зі ст. 27 і 191 к. з. і за вигане сфальшування документу тожності — провини зі ст. 23 і 191 к. з.

ЯК ВИЯВИЛОСЯ ФАЛЬШУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ І КНИЖЕЧОК?

Поштова Каса Ошадності повідомила слідчий відділ поліції письмом з 24. жовтня про ошуканства зі шадичними книжечками ч. 872.643 Ц на прізвище Степана Клєра і ч. 872.766 Ц на прізвище Маріяна Вурма. З відписів ошадностевих рахунків виходить, що в книжечці на прізвищі

ПЕТЕР ФАБРИЦЮС.

Анонімовий лист.

Для кожного жонатого дуже неприємно дістати лист без підпису, більш-менш такого змісту:

„ВПовіжаний Пале!“

Уважаєте на свою жінку? Вона буде старатись у суботу 17-го ц. м. під усякими претекстами вийти з хати. Вона має зустріч з поручником Шнеком на концерті Альмандарева. Там можете їх побачити.

Один приятель“.

Пая Генкель кинув лист до копі. Смішно! Його жінка...! Він придивлявся їй уважно, коли вона валивала зупу і пробував уявити собі, як його Маріяна може виглядати поруч поручника Шнека на концерті. Все-ж мав він враження, що Маріяна дивилась на нього якомсь дивно. Був лийх на анонімові листи, що подають неперевірені інформації щодо часу і місця.

У п'ятницю ввечір сказала Маріяна до свого чоловіка:

— Чи ти мавш намір завтра кудись піти?

— Я маю роботу — відповів Генкель і шов, зівся крадьки на жінку.

— То я піду до Фіфі, бо вже давно її не бачив.

Правда, що Маріяна не була у Фіфі вже давно. Але з тою Фіфі було то неясне, що вона не мала телефону і не можна було перевірити, чи вона дома.

Генкель вибів на вулицю і на першій стовпі з плякатами прочитав „Бджільний виступ еспанського скрипача Альмандарева“. Він мало розумівся на музиці; продавав овочі і не чув про Альмандарева більше, як про Баха. Побіг купити білет. Пання в віконці від карт відповіла:

— На жаль, усі білети розпродані.

Попросту пех! „Тільки мені це може трапитись...“ подумав лийх і рішив, що за всяку ціну мусить дістати білет.

У суботу ввечір справді вдалось йому на п'ять хвилин перед концертом дістати дорогий білет.

Увійшов обережно до концертної сали.

Ходив між рядами крісел і розглядався на всі боки — Маріяни не було.

Нараз почув за собою гострий знапомий голос:

— Емануель! Ти кого шукаєш?

— Тебе — відповів Генкель несповно.

Маріяна глянула на нього злобно:

— Мана? А я думала, що ти шпалюєш?

— А я гадав, що ти є в гостині у Фіфі — відповів Генкель.

— Навіть не пробуєш випрадуватись найвими аргументами. Я знаю добре, за ким ти шукаєш...

Вона зробила довшу зупинку, як перед ошавним козирем, який має кинути на стіл.

— Чи не мала тут бути пання Кітті?

Генкель почав гикатись:

— Кітті? Перший раз чую у своєму житті...

— Не випрочуйся! — перебила гостро Маріяна і показала йому перед носом лист... о. Бо же, зовсім такий самий лист, який він мав у своїй кишені. Такий самий папір, машинове письмо тільки з місць „ВПовіжаний Пале“ — „ВПовіжаний Пале!“ і замість „поручник Шнек“ — „панна Кітті“...

На концерті Альмандарева було мало ошадків. Цей артист виступав у цьому місті вперше і другого концерту не давав. Його підприємець Тобіас Штоцнер звик до цього, бо таке саме явище повторювалось теж в інших містах.

Після концерту він витягнув ошадів і зробив обрахунок: 400 місць по 3 шилінги менше 400 листів із марками по 25 сотиків — дохід 1110 шилінгів.

Він був задоволений своїм успіхом.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ принесе РЕКЛЯМА у свиточному числі! „ДІЛА“

яке вийде у великому об'ємі і накладі.

усі
установи,
кооперативи,
крайові

не повинні опізнати нагоди
та не жаліти гроша на
рекламу, яка стократно
виплатиться.

Вийшло до 1 зол. ошадності, а в книжечці на прізвище Клер до 3 зол. дописано в кожній з цих книжечок факційні ошадності на квоту 700 зол. з цих ошадностей в днях 19, 20, 22 і 24. жовтня 1934 р. вибрали з кожної книжечки по 100 зол. Слідство показало не виявило винуватця. В лютому 1935 р. П. К. О. у Львові повідомила поліцію про дальші ошадності шадничими книжечками. І так в книжечці ч. 132.106 — Л. на прізвище Марко Байс ошадність сфальшував ошадність 10 зол. і в днях 1, 4, 5. лютого 1935 р. вибрав по 100 зол., себто 300 зол. На книжечку ч. 113.567 на прізвище Ян Буль ошадність сфальшував ошадність 3 зол. і витягнув 11. лютого 1935 — 100 зол. В інших вісьмох книжечках ошадності П. К. О. виставлені на різні факційні прізвища і під сфальшуваними дрібними ошадностей квот витягнули до 12. лютого 1935 р. коло 100 зол. Таким чином П. К. О. має шкоду на суму 3.035 зол.

Пропадок виявив ошадників. І так 5. лютого 1935 р. зголосився у поштовий уряд ч. 1 у Львові незданий мужчина, предложив урядничі Камінський шадничу книжечку П. К. О. змагати виплатити йому 100 зол. Тому урядничка мала деякі сумніви, хотіла порадитися зі своїм начальником. Коли згаданий мужчина заперечив, що Камінська щось підозрює, залишив шадничу книжечку, документ тотожності і відійшов. Поліційний агент Франц Шек пішов з фотографії в документ тотожності на прізвище адогального Степана Відала. Відала Володимира Яроша, ритівника з робітні Шекспера. Підс. В. Ярош признався вже на пошті до вини кажучи, що вже в липні 1934 р. міркував про ошадність при допомозі шадничих книжечок П. К. О. і ждав лише нагоди, щоб придати друг документу тотожності. У вересні 1934 р. зголосився до підсудного його шкільний товариш Євген Костюк і запропонував йому, щоб відробив печатку одного з громадських у-

рядів зі зразка, підбитого на папері і показав йому документ тотожності. Ярош згодився під умовиною, що дістане один друг документу тотожності. Згідно з умовою зробив кавчукову печатку громадського уряду, а Костюк дав йому друг документу тотожності. За кілька днів підс. Ярош купив від підс. Костюка другий такий блякет за 20 зол., опісля підробив печатку магістрату м. Львова і печатку з підписом начальника VIII. виділу магістрату Волянського. На документах тотожності підс. Ярош приклеїв свої фотографії, виповнив один на прізвище Степана Клера, другий на прізвище Маріана Вурма і потвердив їх підробленою печаткою магістрату м. Львова, печаткою з підписом Волянського і сфальшував теж підпис Волянського.

На основі сфальшованих документів тотожності виробив Ярош дві книжечки П. К. О., вложив дрібні квоти 20 зол. і після того підняв дрібні квоти. На основі підписів і печаток у згаданих книжечках сфальшував печатку П. К. О., яка вибиває дати, дві печатки поштових урядів після того за 4 дні кожну з цих книжечок підняв по 100 зол., себто разом 800 зол.

Після таких „успіхів“ підс. Ярош робив заходи, щоб підс. Костюк дав йому нові документи тотожності. І дійсно в грудні 1934 р. дістав 25 друків документів тотожності. Одночасно запропонував підс. Костюкові таку спілку, що до деяких документів тотожності Ярош приклеїть свої фотографії, до інших дасть свої фотографії підс. Костюк. Кожний з них на власну руку мав витягати факційні ошадності і зиском мали поділитися по половині.

В 25-ох документах тотожності Ярош виповнив рубрики „воєвідство“, „ловит“ і „громада“. Опісля віддав 15 друків документів тотожності підс. Костюкові, який на 10 примірниках приклеїв свої фотографії і виповнив їх вигаданими прізвищами, як: Буль, Снежань, Жук, Гох, Вроновський, Клод, Гжиб, Книжановський, Рись, Дуб, Крук, Волянський, Соболь і т. д. Підс. Ярош витягнув печатку магістрату м. Львова і печатку з підписом начальника VIII. виділу магістрату Лаби. Підс. Ярош виповнив лише 5 документів тотожності прізвищами: Ванд, Байс, Вацек, Вольний і Валер. Побойючись, щоб його не вислідили, підс. Ярош віддав підс. Костюкові всі згадані 10 документів тотожності. Опісля відобрав від підс. Костюка документи тотожності на прізвище Байс, Ванд і Вацек кажучи, що хоче їх зникнути. В дійсності потвердив їх печаткою магістрату м. Львова начальника VIII. виділу магістрату Волянського і на їх основі виробив собі три книжечки П. К. О. У двох книжечках на прізвище Ванд і Байс сфальшував ошадності і в днях 1, 4 і 5. лютого 1935 р. витягнув 500 зол. Вкінці підс. Костюкові 5. лютого 1935 р. нога поховнулася і одна книжечка і документ тотожності діставилися в руки поліції.

На основі зізнань підс. Яроша поліція арештувала 16. лютого 1935 р. підс. Євгена Костюка. Підчас ревізії поліція виявила в шафі між книжками і зшитками 1460 зол., документ тотожності

Вибачливий

Кравецький Сальон для Пань і Панів

СЛОВАК **Львів, Legionis 5. 1.**
(над кіном Касіно), тел. 247-83
порушає багато засоблений склад кравецьких матеріалів і англійських по найприступніших цінах.
1705 6-19

сти на прізвище Степан Крук з фотографією Костюка, більшу кількість фотографій підс. Костюка і Гуцалюка та картку паперу з печаткою громадського уряду в Синевідську Вишні. Підс. Костюк признався до вини і зізнав, що в осені 1934 р. просив його товариш і співмешканець підс. Тарас Гуцалюк, щоб вишукав йому довіреного ритівника, який підробив би печатку одного громадського уряду і дав йому документ тотожності. На прохання Гуцалюка підс. Костюк звернувся до підс. Яроша і таким чином почалися „історії“ з блякетками документів тотожності, які підс. Гуцалюк продавав підс. Костюкові по 8 зол., а цей відпродавав їх підс. Ярошеві по 20 зол. Підс. Костюк витягнув на основі 10 підроблених книжечок у днях 11 і 12. лютого 1935 р. у різних ошадних урядах у Львові коло 1500 зол. Довідавшись від Яроша про „пригоду“ на пошті підс. Костюк запакував всі свої сфальшовані книжечки П. К. О., документи тотожності, печатки і т. д., зашукав і переліз до перекладу своїм знайомий Марці Сієвкі.

НОВИЙ „СИПАЧ“.

Арештований 17. лютого 1935 р. підс. Тарас Гуцалюк признався до вини і зізнав, що документи тотожності походять з магазину ОУН. Дістав їх тому, що сам був членом ОУН, куди його втягнув Макарушка до розвідки на весну 1933 р. Після арештування Макарушки в червні 1934 р. підс. Гуцалюк намагався на власну руку вести розвідку. Шукаючи відповідних людей, звернувся до підс. Олександра Матли, який його звів у грудні 1934 р. з підс. Грицаком. Цей налякнув його, що буде його зверхником і доручив йому до трьох місяців налаштувати розвідний апарат. У зв'язку з тим підс. Грицак передав підс. Гуцалюкові інформаційні матеріали про розміщення військових установ у Львові. Ще в зливі 1933-34 р. Макарушка дав Гуцалюкові коло 10 блякетів документів тотожності, щоб їх перекладав. Тому що на власну руку думав вести розвідку рішив підготувати деяку кількість „лівих“ документів тотожності для членів ОУН. Тому потребував печатки громадського уряду і теж

OLEUM PETRAE
„Glimar“

До гігієни волосся

Очищена нафта, зовсім без запаху, скоро вживає. Усуває радикально паразити, зміцнює волосся, має всі прикмети знаменитого косметичного засобу.

Заступників шукаємо.

„Glimar“

С-ка з обм. відп.
Львів, ул. Баторія 26.

Страчання Гавптмана відложили на 48 годин.

ЛОНДОН, 1. IV. ПАТ. Трибунал для справ виконавчих в останній хвилині перед виконанням екаекції Гавптмана відложив її на дальших 48 годин. Це відложення стоїть у зв'язку з арештуванням 6 адвокатів Вендела, щодо якого підозрюють, що був власним убивником Ліндберга. Дати і має аложити такі зізнання. Щоби зрештувати Вендела і дослідити відносини його адвоката, страчання Гавптмана мусіли відложити. Директор в'язниці в Трентоні Кімберліг відмовив відповісти, чи екаекцію виконують у четвер наступном, моллячи, що тепер годі щось сказати в цій справі.

Губернатор штату Гофман заявив, що екаекцію відложили без його відома. Рішення запало з мисли, коли вчорашня всі легальні можливості втрутати Гавптмана. Губернатор відложив на 30 днів екаекцію гангстера із Філадельфії Карла Шла, якого мав стратити одночасно з Гавптманом.

Трентон, 1. 4. ПАТ. Про відложення в останній хвилині екаекції Гавптмана комунікувати такі подробиці: з ментом, коли запало рішення, перед в'язницею зібрався великий юрба, що

кричала в честь Гавптмана і пробувала перервати поліційний кордон довкола в'язниці. На п'ять мінут перед речинням екаекції предсідник трибуналу телефонічно призначив директору в'язниці здержати виконання смертного присуду, коли тимчасом Гавптман у супроводі духовника вийшов уже на коридор із келії.

Оборонець Гавптмана заявив, що Гавптман уважає себе дальше невинним і має надію на своє остаточне помилування. Жінка Гавптмана на вістку про відложення екаекції дістала нервової атаки. Вона чадіється, що перед четвергом зможе ще побачити чоловіка.

Трибунал радив цілу ніч і не рішив нічого в справі Вендела. Якщо Вендела постівлять у стан обвинувачення, дальше відложення екаекції Гавптмана певне.

Вночі Гавптман вислав довгий лист до губернатора Гофмана, просячи ще раз помилувати та запевняючи, що не має нічого опільного з убивством Ліндбергового сина. Гавптман ще раз виває на підозрілу роль д-ра Кондена, якої, на його думку не висвітляли як слід.

Заворушення між хорватськими студентами.

ЗАГРЕБ, 31. 3. ПАТ. Вчора вибухли в Загребі хорватські заворушення. 30 осіб ранено, в тому числі 19 демонстрантів і 11 жандармів.

БЕЛГОРОД, 1. 4. ПАТ. У зв'язку з вчорашніми подіями в Загребі гурт студентів замкнувся в університетських забудованнях і не хоче їх покинути. Ректор та один декан подалися до демісії.

Нововідкрита цукорня Ринок 37. під фірмою В. ЗУБЖИЦЬКА І С-КА

довголітні працівники фірми Л. Залеський поручають П. Т. Публіци на свята власні першорядні цукорнічні вироби по найнижчих цінах.

арипадково дістав відбитки печаток громадських урядів у Волковиску і Синевідську Вишнім. Від Костюка довідався, що він має знайомого ристівника і тому передав йому зразки печаток. Як винагороду дав підс. Ярошеві один друк документу тотожності. Після продаж Костюкові ще кілька друків документів тотожності. Щоб доповнити залас друків документів тотожності підс. Гуцалюк звернувся до підс. Гладкого і цей дав йому 25 друків документів тотожності.

Підсудні Матла, Грицак і Гладкий заперечили приналежність до ОУН, а підс. Гладкий признався лише, що передав підс. Гуцалюкові 25 документів тотожності.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ.

В год. 12.50 почав зізнаватися підс. Гуцалюк. Признається до приналежності до ОУН і каже, що його втягнув Макарушка. Відкинує свої ті зізнання, якими обтяжив підс. Матла і Грицака. Пояснює зміну своїх зізнань тим, що бажав вижити з всяку ціну на волю.

До розвідки не надавався. Печаток потребував до документів тотожності. Їх згодився доставити йому підс. Костюк, але домігався за працю друків документів тотожності. Залезняє, що має 10 таких документів тотожності, які дав йому Макарушка в 1933. р. У 1934. р. хотів підробити печатку громадського уряду в Синевідська Вишнім.

Приймаю пацієнтів у своїм заведенні у Львові, вул. Сикстуська 17. Тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Власна техн.-дентистична лабораторія.

807 1-3

НАСС

ного і Волковиска і з цією справою звернувся до Костюка. Потверджує, що підс. Ярош платив Костюкові за документи тотожності по 8 зол. Признається теж, що купив від підс. Гладкого 25 друків документів тотожності. Щойно перед арештуванням Костюка довідався, що ці друки використав підс. Ярош і Костюк до ошуканств.

Щойно в год. 3-й пополудні почав зізнавати підс. О. Матла. До вини не почувався, до ОУН не належав. Підс. Матла зізнає рішуче і щиро. З його зізнань виходить, що до цієї справи взагалі не причасний.

Підс. О. Грицак до вини теж не почувався, в ОУН не має нічого спільного, нікого з підсудних не знає.

Підс. В. Гладкий теж не признається до приналежності до ОУН. Дружб документів тотожності купив від невідомого чоловіка в Рогатині на прохання свого тов. Гуцалюка.

Підс. В. Ярош зізнає по польськи. Признається до вини і каже, що підробив дві книжечки ІНКО. Підс. Костюкові заплатив за друки документів тотожності 450 зол. Запевняє, що з ІНКО вибрав 1.300 зол. Війни втаємничив підс. Костюка про свої ошуканства і оба спільно обманювали.

Підс. Е. Костюк теж признається до вини. З ІНКО вибрав 1.730 зол.

По зізнаннях підсудних предсідник відложив розправу до четверга 9. год. рано.

42 МІЛІОНИ ГРИВНИ НА АНТИКВАРІ.

АТЕНИ, 1. 4. ПАТ. Відомого антикваря Русса за те, що перепачкував із Греції різьби Аполлона дуже великої археологічної вартості, засудили на кару 42 мільйонів драхм.

— „Чорні очі“, це могутня фільма з життя передової Росії, режисері Володимира Турянского, творця „Тараса Бульби“. У фільмі бере участь славний циганський хор із Вірою Масальською і світової слави балет Дягілева. Головні ролі в цьому фільмовому архітекторі в д творюють найславніші європейські артисти Гарі Бавр, Сімон Сімон, Жан Макс і Жан Пер Омон. Фільма „Чорні очі“ йде рівночасно в обох львівських кінотеатрах „Коперник“ і „Марусенька“.

Австрія вводить загальну військову службу.

1. квітня на засіданні австрійської союної ради ухвалили одностайно закон, що вводить загальну військову службу в Австрії.

На основі нового закону австрійський канцлер має право у спеціальних умовах покликати до військової служби зі зброєю або без зброї всіх чоловіків від 18-го до 42-го року життя. Після ухвалення закону канц. Шушніг у

довгий промові ствердив, що до ухвалення цього закону причинилися різні обставини закордонної та внутрішньої політики.

Велику сенсацію в політичних колах викликав теж факт, що бувш. військового аташе в Берліні генерала Янза іменували шефом генерального штабу австрійської армії.

Наради англійського кабінету над німецькою відповіддю.

ЛОНДОН, 1. 4. ПАТ. Нині рано амбасадор Рібентроп вручив міністрові Ідену меморандум німецького уряду. Розмова представника Німеччини з англійським міністром тривала о коло годину й закінчилася в год. 1.55. Ідену товаришив у цій розмові лорд Гатфікс, а з ні-

мецького боку, товаришили амб. Рібентроп, радник Дітгоф і др. Торрен. Після наради англійські міністри з'явилися у прем'єра Болдуїна, де негайно почалися наради англійського кабінету.

Арештування комуністів у Лодзі та Варшаві.

ВИКРИЛИ ДРУКАРНЮ.

ЛОДЗЬ, 1. 4. ПАТ. Підчас останнього страйку волоконних робітників влада безпеки звернула пильну увагу на діяльність переворотних елементів, які продавалися до професійних союзов, впливали на страйк.

Підчас обсервації викрили осідок озброєної „техніки“ комуністичної партії Польщі, яку зліквідували, причому наїшли там друкарську машину, машину до писання, циліндростіль, спеціальну машину до восківок із готовими до відбивання відозами, матриці та готові до друку заперські склади з відозами. Крім того наїшли партійні розрахунки й адреси діяльницьких „техніків“ і т. п.

У зв'язку з цим арештували 14 осіб, у яких наїшли багато обтяжуючого матеріалу, а

саме відозви, партійні об'явлення, головний брошури в нарад 7. московського Комінтерну.

Рівночасно у цілому лодзькому повідстві зв'язку із скріпленою комуністичною агітацією, тому, що комуністи продаються до легальних організацій та анархизують суспільне життя і підбурюють маси до нелегальних виступів, влада безпеки приступила до ліквідації активних комуністичних діячів.

У Варшаві поліція від 48 годин переводить ліквідацію комуністичних ячеек. Арештували 55 осіб. Перевели ревізію в локалах професійних союзів: шкільного та волоконного промислу і ремісної бранжі. Локалі ці поліція опечатала. Підчас ревізії наїшли багато складів комуністичних відозв у справі одного партійного фронту.

НОВИНКИ.

— На уфундування вітражу в Успенській церкві з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили даліше в Адмін. „Діла“: Петро Стецик 5 зол., о. Антін Содомора, Вербів 5 зол. з нагоди ювілею свого незабутнього катехита, п. през. В. Децикевич 10 зол. — Разом зложено 482 зол.

— Найкращі лиси, пелеринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. Приймає футра на переховання дітом. 10—?

— Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11. Оди-вока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 26-115

ЩАВНИЦЬКА ЮЗЕФІНА
помагає при катарактах.

— З Українського Лікарського Товариства. В п'ятницю 3. квітня в год. 19-й відбудеться у домі Товариства при вул. Підвалля 7, І. реферат д-ра Я. Малиса: Чергові завдання укр. лікаря.

— В салі Ремісничої Палати у Львові (пл. Стрілецька), а не в Народнім Домі відбудеться загальний збір делегатів Союзу Українок. Як довідуємось, досі зголосило участь у зборі понад триста делегатів.

— Виставу нар. мистецтва у новочасному внутрі відкрито 29. березня ц. р. в залах Музею артистичного промислу у Львові (вул. Гетманська 20). Оглядати можна щодень в год. 9—14 і 17—19.

Фірма Віттельс, Львів, Рутівського ч. 7. напроти катедрі дістала вже найновіші матеріали на убрання, нагорки і плащі. Із знижених і дуже приманливих цін треба власне тепер скористати, поки сезон буде вповні. 14/113

— В програму концерту, що відбудеться 3. ц. м. в год. 7.15 в салі Театру Різноманітностей, увійдуть фортепіанові концерти Бетовена, Шумана, Шопена, Цезаря Франка, Ігоря Беллі й Ліста — все в супроводі другого фортепіану (проф. Г. Левицька). Скрипачі акомпанюватиме проф. М. Байлова. Білети можна вже набути в Союзному Базарі і в день концерту при касі.

— Роковини смерті Т. Шевченка у Берліні. Спілка Українців у Німеччині планує склика-

ти на початку березня в рокисті сходини для відзначення 75-ліття смерті Шевченка. Однак, з огляду на політичні події в Німеччині, довелось відмовитись від думки про ширше свято з участю чужинців. Замість цього великим роковинам присвячено сорокові сходини „Живої Газети“ 26. березня в ресторані Льюренца. Перший промовляв Федір Ємець, що дав образ мистецької творчості поета і майора Шевченка. Микола Данько-Троцький прочитав цікавий і змістовний реферат про переслідування української мови московськими окупантами. Сходини закінчилися промовою Петра Кожевнікова.

— Пропагандовим управителем львівської радіостанції став п. Юрій Тепа, дотеперішній секретар цього відділу.

Гуртвіня Вселюдних убрань
виробів лудзьких і тарнівських
продає по найнижчих цінах фірма
ІЗААК БАРТ
Львів, Казимирівська 3. І. пов.

— Перед страченням Гавітмана, яке заповів на вчорашню ніч, прихильники вчорашня вивалили даліше всяких спроб його рятувати. Вони так стероризували ката Гайта, що він захорувив і в останній хвилині треба було шукати його заступника. Був теж клопіт з 12-ма свідками, що згідно з приписами закону мали бути при страченні. Вісьмох із громадян, призначених до тієї асисті, заявило, що зрікаються своєї місії. На їхнє місце треба було призначити інших. Третьою сенсацією було перервання електричного струму в Трентоні. Але й цей ефект незабаром направили, 10 робітників з електричних арештували, а саму електричну обсадили поліцією. Одночасно жінка Гавітмана апелювала ще раз телеграфічно до Ліндберга, що живе в Англії. Тим разом ужила свого сина Мавфреда, який звернувся до Ліндбергового сина з благальним проханням рятувати його батька. Однак відповідь не прийшла. Крім того Гавітманова при допомозі всіх американських радіостанцій звернулася до „невідомого“ вбивця Ліндбергового сина з горячим закликом, щоби зголосився добровільно. І це не принесло успіху. А тимчасом Гавітман, якого вже приготували на смерть і обголили йому голову, плакав цілий день і повторяв голосно: „Я не винен“. Написав теж прощальний лист до своєї матері і 12 листів до сина. Остаточного його страчення відложено на дві доби.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.
АМСТЕРДАМ, Голландія — Бельгія 8:0 (4:0), 32.000
вигляд.

З друкарні Вид. Свідки „Діло“, Львів. Ринок 16.